

De bouwstenen van de zondag

God en Job praten met elkaar

In de kerkdienst

6. MOMENT MET DE KINDEREN IN DE DIENST

Je hebt er (g)een voorstelling van

We proberen ons God voor te stellen. Maar dat lukt niet. God is heel anders dan wij. Iedereen maakt zich een voorstelling van iets.

Wat heb je nodig?

- een schilderij, plaat, foto, kleurplaat, tekening of iets dergelijks

Aan de slag:

- Zet het schilderij of de plaat zo voor je neer dat niemand erop kan kijken.
- Vertel de mensen dat je gaat beschrijven wat er op de plaat te zien is.
- Beschrijf de plaat zo gedetailleerd mogelijk.
- Laat iedereen zich een voorstelling maken van de plaat. Geef hier genoeg tijd voor.
- Laat daarna de plaat zien. Klopt het met de voorstelling die iedereen zich van de plaat gemaakt had? Vraag dit natuurlijk niet alleen aan de kinderen, maar ook aan andere mensen in de kerk.

Tip

Zoek een afbeelding die je op verschillende manieren kunt beschrijven. Bijvoorbeeld een gezicht dat is opgebouwd uit vruchten. Dan vertel je dat je een banaan ziet, erboven één aardbei en twee schijven van een sinaasappel...

De bouwstenen van de zondag

God en Job praten met elkaar

In de kinderdienst

7. OM TE BEGINNEN

4-8 jaar

Kun jij dit?

Je laat de kinderen iets zien wat jij wel kunt, maar zij niet. Vertel erbij dat het er vandaag over gaat dat God allerlei dingen kan die wij niet kunnen.

Wat heb je nodig?

- een pingpongballetje
- een föhn
- een stopcontact

Aan de slag:

- Zorg ervoor dat de föhn op een niet zichtbare plek ligt.
- Zeg nadrukkelijk dat jij iets kunt wat de kinderen niet kunnen.
- Vertel: Weet je dat ik iets kan wat jij niet kunt? Ik kan een pingpongballetje in de lucht houden, zonder het met mijn handen aan te raken. Ik kan een balletje laten zweven!
- Doe de stekker van de föhn in het stopcontact en zet de föhn op de hoogste stand.
- Houd het balletje zo'n 10 centimeter van de föhn in de luchtstroom.
- Laat het balletje los... en het zweeft.

8-12 jaar

Geen ja, geen nee

Meestal stel je een vraag om iets te weten te komen. Je wil dan graag een antwoord van degene met wie je praat. Maar God stelt Job een ander soort vragen. Zo'n vraag noem je een 'retorische vraag'. Het zijn vragen die je eigenlijk niet kunt beantwoorden, of waarop je in ieder geval geen antwoord verwacht. Ze zijn dan ook niet bedoeld om iets te weten te komen, maar om de ander over iets na te laten denken. Voorbeelden zijn 'Moet dat echt stuk?', 'Hoe dom kun je zijn?', 'Wie wil er nou geen extra dag vakantie?'.

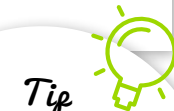
Leg het verschil aan de kinderen uit en laat het ze dan zelf ervaren. Ga in een rondje zitten en stel verschillende 'echte' vragen aan de kinderen, bijvoorbeeld 'In welke groep zit je op school?', 'Wat is je hobby?', 'Waar ben je afgelopen zomer op vakantie geweest?'.

Wissel dit soms af met een retorische vraag, bijvoorbeeld: 'Kun je nou nooit luisteren?' 'Kijk je wel uit?' Je kunt natuurlijk ook de vragen gebruiken uit Job 38. Wie zo'n vraag krijgt, mag geen antwoord geven, maar alleen 'blijf' zeggen. Wie houdt dit het langste vol?

8. GEBED ALS DE KINDERDIENST BEGINT

Grote God,
U bent anders en groter dan wij.
U kunt wat wij niet kunnen.
U weet wat wij niet weten.
U lijkt soms ver weg.
En tegelijk bent u ook dichtbij.
Want u luistert naar ons
en u blijft ons trouw.
Ook al begrijpen we veel dingen niet,
we willen op u vertrouwen.
Dank u dat we nu met u in gesprek mogen zijn.
Amen.

Tip

Ga in een kring zitten voor dit gebed. Je kunt een kaars aansteken, of de kaars die je meeneemt uit de dienst in het midden zetten.

De bouwstenen van de zondag

God en Job praten met elkaar

9. BIJBELVERHAAL

4-8 jaar

Bij Job 38:1-7 en 42:1-6

Vroeger ging het heel goed met Job. Maar nu is hij alles kwijt: zijn gezin, zijn dieren, zijn geld. En hij is heel ziek geworden. De vrienden van Job zijn hem komen troosten. Maar ze stellen ook lastige vragen. Job zou willen dat hij met God kon praten over alles wat er gebeurd is...

Job en God

'God,' vraagt Job, 'Ik ben alles kwijtgeraakt! Waarom gebeurt dit met mij? U weet toch dat ik een goed mens ben? En toch gebeuren er zulke erge dingen. Ik snap er niks van. Bent u wel écht wijs, God? Weet u wel écht wat goed is, of misschien toch niet?'

Dagenlang schreeuwt Job al zijn verdriet en boosheid uit naar God. Maar God geeft geen antwoord. En dan, op een dag, gebeurt het... Het begint heel hard te stormen en uit die storm klinkt een stem. Het is de stem van God.

'Job!' zegt God. 'Hoe durf je te denken dat ik niet wijs ben? Je weet helemaal niet waar je over praat. Denk jij soms dat je wijzer bent dan ik? Denk jij dat je beter weet hoe alles op aarde moet gebeuren? Geef dan maar eens antwoord op mijn vragen.'

Job wordt heel stil. Hij kan het bijna niet geloven. De God die hij kent uit de verhalen, praat nu tegen hem!

'Job,' zegt God. 'Je weet dat ik alles heb gemaakt. Als jij zo wijs bent, vertel me: Waar was jij toen ik de aarde maakte?'

Job zegt niks terug. Hij weet het niet.

'En Job,' gaat God verder. 'Als jij zo veel weet, kun je dan misschien even de zon laten opkomen? En ben jij weleens op de bodem van de diepste zee geweest? Weet jij waar het licht vandaan komt, Job, en het donker? Kun jij een sterk paard voor me maken, of een struisvogel misschien?'

Zeg Job, kun je ook even wat sterren maken en ze op de goede plek zetten in de lucht? En maak eens een wolkje met regen en laat het regenen op je eigen hoofd!'

Job moet er bijna een beetje om lachen. Nee, natuurlijk kan hij dat niet. Dat kan alleen God!

'Job,' zegt God. 'Jij beschuldigt me.

Je zegt dat ik het niet goed heb gedaan.

Maar als jij het allemaal zo veel beter weet, als jij denkt dat je wijzer bent dan ik, wat is dan je antwoord op al mijn vragen?'

Job schudt zijn hoofd. 'U hebt gelijk, God. Ik praatte over dingen waar ik helemaal geen verstand van heb. Ik weet de antwoorden op uw vragen niet!' Hij kijkt naar de grond. 'Ik wil nu liever stil zijn voor u, God. U bent zo belangrijk en wijs. En toch hebt u naar mij geluisterd. U wilt met mij praten. Dat is genoeg voor mij. Vroeger kende ik u alleen uit verhalen, maar nu heb ik u zelf gezien. Mijn leven is nog steeds moeilijk. Maar het troost me dat u naar me geluisterd hebt.'

Dan is Job weer alleen. Alles lijkt nog hetzelfde. Hij is nog steeds arm en hij heeft zijn kinderen niet terug. Maar toch voelt hij zich beter. Want hij weet nu zeker dat God naar hem luistert.

Nadat Job met God heeft gepraat, gaat het stapje voor stapje beter met Job. Hij krijgt zelfs meer geld, spullen en dieren dan hij vroeger had. En hij krijgt zeven zonen en drie dochters. Job krijgt een lang en goed leven. God zorgt voor hem.

Tip

Hebben jullie ook het verhaal van de schepping gelezen (Bijbel Basics zondag 25)? Bekijk dan de illustratie van die zondag nog een keer. Valt de kinderen iets op?

De bouwstenen van de zondag

God en Job praten met elkaar

8-12 jaar

Job 38:1-7 en 42:1-6

Wat hiervoor gebeurde

Job is alles kwijt, en hij is ook nog eens heel ziek geworden. Zijn drie vrienden hebben eerst bij hem zitten zwijgen, maar daarna praten ze met Job. Ze denken dat Job iets verkeerd heeft gedaan, en dat hij daarom zo moet lijden. Daar is Job het niet mee eens. Hij is een goed mens. Job klaagt omdat hij het zo moeilijk heeft, en hij vraagt aan God waarom hij zo moet lijden.

Hier lees je het begin van Gods antwoord op de vragen die Job aan God heeft gesteld.

God spreekt tegen Job

God stelt vragen aan Job

Toen zei de Heer tegen Job, vanuit een zware storm:
'Job, hoe durf je aan mijn wijsheid te twijfelen?
Je praat over zaken waar je niets van weet.
Let op, ik ga je een paar vragen stellen,
en jij moet antwoord geven.
Laat zien wat je weet, Job!

Vragen over de aarde

Waar was jij toen ik de aarde maakte?
Vertel het maar, als je zo veel weet.
Wie heeft de grenzen en de maten van de aarde bepaald?
Dat weet jij vast wel!
Waarop is de aarde gebouwd?
Wie heeft de eerste steen van de aarde gelegd?
Toen dat gebeurde, juichten de sterren van vreugde,
en alle engelen zongen een lied.

(...)

Het antwoord van Job

Job wil liever zwijgen

Toen zei Job tegen de Heer:
'Ik weet dat u alles kunt,
voor u is alles mogelijk.
U vroeg: 'Hoe durf je aan mijn wijsheid te twijfelen?
Je praat over zaken waar je niets van weet!'
U hebt gelijk, ik heb er geen verstand van.
Ik praatte over dingen die ik niet begrijp.
U zei: 'Luister naar wat ik te zeggen heb.
Ik ga je vragen stellen
en jij moet antwoord geven.'
Maar ik zwijg verder.
Want vroeger kende ik u alleen uit verhalen van anderen,
maar nu heb ik u zelf gezien.
Nu heb ik troost gevonden voor mijn moeilijke leven.'

De bouwstenen van de zondag

God en Job praten met elkaar

10. OM TE WETEN

De naam van God

Job noemt God aan het eind van het boek 'Heer'. Dat is de naam waarmee God zich bekendmaakt aan Mozes. In het Hebreeuws staan er dan vier letters: JHWH.

Die naam betekent waarschijnlijk zoiets als: 'Ik zal er altijd zijn.' Hierdoor kun je dus zien dat Job vindt dat God dicht bij hem is. Eerder in het bijbelboek noemt Job God vaak 'machtige God'. En dat klinkt wat verder weg.

In een storm

God praat met Job vanuit een zware storm. Op meer plekken in de Bijbel spreekt God met mensen terwijl er indrukwekkende natuurverschijnselen zijn. God laat zich zien én hij blijft onzichtbaar. Een bekend voorbeeld is als Mozes op de berg Sinai voor het volk van Israël de tien belangrijkste regels (de tien geboden krijgt). Dan is er eerst donder te horen en zien de mensen bliksem, een dreigende wolk en vuur.

11. OM OVER TE PRATEN

Bij de gespreksvragen staan verschillende soorten vragen: 'weetvragen' en 'denkvragen'. Antwoorden op de weetvragen kun je opzoeken, bijvoorbeeld in de bijbeltekst. Maar over de denkvragen kun je met elkaar blijven nadenken. Daarom zijn er ook geen foute antwoorden!

4-8 jaar

- Job stelt een vraag aan God. Welke?
- Wat antwoordt God?
- Kun jij drie verschillen tussen God en mensen bedenken? En kun je ook dingen verzinnen die hetzelfde zijn bij God en de mensen?
- Hoe loopt het verhaal van Job af?

8-12 jaar

- Job zegt tegen God dat hij troost heeft gevonden. Waardoor is hij getroost?
- Heb jij ook wel eens het gevoel gehad dat God jou troost gaf?
- Job zegt dat hij God nu zelf gezien heeft. Wat zou hij daarmee bedoelen?

10-12 jaar

- Heb jij God weleens 'gezien'? Op welke manier?
- Kun jij een moeilijke vraag over God bedenken? En kun je er zelf een antwoord bij bedenken? Of weet één van de anderen een antwoord?
- Vraag jij je weleens af waarom er lijden en verdriet is in de wereld? Wat denk je daar dan over?

12. OM TE ZINGEN

Zing met elkaar het lied 'Job zit op een steen' uit de *Samenleesbijbel*. Je vindt een meezingversie op debijbel.nl/bijbelbasics.

De bouwstenen van de zondag

God en Job praten met elkaar

13. OM TE DOEN

4-6 jaar

Heel anders

God en de mensen zijn heel anders. De kinderen zoeken de plaatjes die verschillen maar tóch bij elkaar horen: dus bijvoorbeeld snel en langzaam.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- het werkblad

En verder:

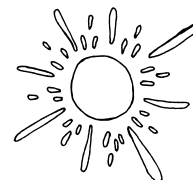
- kleurpotloden

Aan de slag:

- Laat de kinderen de goede plaatjes verbinden met een lijntje.
- Is er veel tijd? Laat ze de plaatjes dan ook inkleuren.

Oplossing:

Deze plaatjes horen bij elkaar: blij - boos, hard speelgoed - zacht speelgoed, kort - lang, koud (ijsje) - warm (patat), maan - zon, leeg - vol, snel - langzaam, vierkant - rond.

6-8 jaar

God en mens

God is groter en anders dan de mensen, en ook anders dan we ons kunnen voorstellen.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- een vel A3-papier

En verder:

- tijdschriften
- reclamefolders
- scharen
- lijm
- viltstiften

Aan de slag:

- Deel het vel papier in tweeën of in drieën (door een lijn te trekken of door een vouwlijn).

- Schrijf voor de kinderen die nog niet kunnen schrijven links het woord 'God' en rechts het woord 'mens' boven aan het blad. De kinderen die kunnen schrijven, kunnen dit zelf doen. In het midden schrijf je niets.
- De kinderen zoeken plaatjes die specifiek bij God horen en plaatjes die in het bijzonder bij mensen horen en knippen deze uit.
- Op de linkerhelft wordt met behulp van plaatjes en woorden uit een tijdschrift iets wat (alleen) bij God hoort, opgeplakt. Rechts komen plaatjes die juist bij mensen horen. In het midden kunnen ze dingen plakken die bij allebei passen.

4-8 jaar

Allebei waar

Door het gesprek met God merkt Job dat God heel anders naar dingen kijkt dan mensen. In dit proefje merken de kinderen dat je dezelfde werkelijkheid heel verschillend kunt ervaren.

Wat heb je nodig?

- een bakje met heel koud water
- een bakje met lauw water
- een bakje met warm water

Aan de slag:

- Laat één van de kinderen 30 seconden lang de ene hand in het bakje met koud water houden, en de andere in het bakje met warm water.
- Laat het kind daarna beide handen in het bakje met lauw water houden. Wat voelt het kind nu? Wat is waar?

De bouwstenen van de zondag

God en Job praten met elkaar

8-12 jaar

God en verhalen

Job vertelt aan God dat hij hem vroeger alleen uit verhalen van anderen kende, maar dat hij nu God zelf heeft gezien en dat dat hem troost. Kennen de kinderen de verhalen over God in de Bijbel?

Wat heb je nodig?

- pennen en papier

Aan de slag:

- Verdeel de kinderen in teams.
- Ieder team krijgt een pen en papier.
- Lees de eerste bijbeltekst voor aan de kinderen. Weten de kinderen waar het verhaal over gaat, of wie de hoofdpersoon is?

- De kinderen schrijven hun antwoord op.
- Het team dat na alle bijbelgedeeltes de meeste verhalen goed heeft, wint.

Tip

Praat hier eens over door:

Kunnen de kinderen zelf een bijbelverhaal noemen dat ze heel mooi vinden, een verhaal dat iets over God vertelt dat hen misschien wel troost?

Vragen en antwoorden:

1. Lucas 19:2-4:
Hij wilde wel eens zien wie Jezus was. Maar dat lukte niet, want hij was klein, en er stonden veel mensen om Jezus heen. Daarom rende hij een stuk vooruit. En hij klom in een boom waar Jezus voorbij zou komen. Op die manier kon hij Jezus toch zien. **(Zacheüs)**
2. Genesis 9:17-18:
Veertig dagen lang stroomde het water over de aarde. Het water kwam hoger en de boot kwam los van de grond. Er kwam steeds meer water. En toen het water bleef stijgen, begon de boot te drijven. **(Noach en de grote boot (ark))**
3. Genesis 1:22-23:
God zegende de dieren. Hij zei: jullie moeten jongen krijgen. Overal in de zee moeten dieren komen, en overal op aarde vogels. Toen werd het avond en het werd ochtend. Dat was de vijfde dag. **(Het verhaal over de schepping)**
4. Lucas 2:6-7:
Toen ze in Betlehem waren, werd het kind geboren. Het was haar eerste kind, een jongen. Ze wikkelde hem in een doek, en legde hem in een voerbak voor de dieren. Want er was voor hen nergens plaats om te slapen. **(De geboorte van Jezus/Kerst)**
5. Marcus 10:51-52:
Jezus vroeg aan hem: 'Wat kan ik voor je doen?' De blinde man antwoordde: 'Meester, ik wil weer kunnen zien.' Jezus zei: 'Dat is goed. Je bent beter geworden dankzij je geloof.' Op datzelfde moment kon de man weer zien. Hij ging met Jezus mee, op weg naar Jeruzalem. **(Bartimeüs)**
6. 1 Samuel 17:48-50:
Hij rende naar hem toe en pakte een steen uit zijn tas. Die deed hij in zijn slingerwapen en gooide hem naar hem toe. De steen raakte zijn voorhoofd zo hard, dat hij voorover viel. Zo won hij de strijd met een slingerwapen en een steen. Hij versloeg de reus en doodde hem, ook al had hij niet eens een zwaard. **(David en Goliat)**
7. Handelingen 2:2-3:
Opeens kwam er uit de hemel een vreemd geluid. Het klonk alsof het hard begon te waaien. Het was overal

in huis te horen. Ook zagen de gelovigen iets dat op vuur leek. Dat vuur verdeelde zich in vlammen, en op iedereen kwam een vlam neer. **(Pinksteren)**

8. Marcus 16:3-4:
Onderweg zeiden ze tegen elkaar: 'Wie zal voor ons de steen weggrollen die voor de ingang van het graf ligt?' Het was namelijk een erg grote steen. Maar toen ze bij het graf kwamen, zagen ze dat de steen al weggerold was. **(De opstanding Jezus/Pasen)**
9. Lucas 10:33-34:
Hij zag de man liggen en kreeg medelijden. Daarom ging hij naar hem toe. Hij verzorgde de wonden van de man met olie en wijn. En hij deed er verband om. Toen zette hij de man op zijn eigen ezel en bracht hem naar een herberg. Daar zorgde hij voor hem. **(De Samaritaan die helpt)**
10. Daniël 6:17-18:
Hij werd in de kuil met leeuwen gegooid. Maar de koning zei tegen hem: 'Je zult gered worden door de God die jij zo trouw dient.' **(Daniël)**

De bouwstenen van de zondag

God en Job praten met elkaar

8-12 jaar

Job gaat anders kijken

God en Job praten met elkaar. Dat geeft Job troost. Ook al zijn de omstandigheden van Job niet meteen veranderd, het troost hem dat hij God nu zelf heeft gezien. Met deze opdracht zien de kinderen hoe ze anders naar iets kunnen gaan kijken.

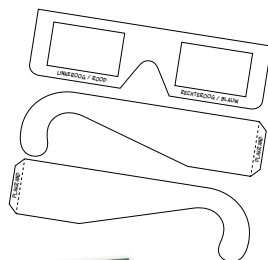
Wat heb je nodig?

Per kind:

- de werktekening
- doorzichtig folie in rood en blauw
- lijm of plakband
- een schaar

Aan de slag:

- Knip de bril uit.
- Plak achter het ene glas een stukje rood en achter het andere glas een stukje blauw folie.
- Kijk nu naar het plaatje. Wat gebeurt er?

14. ZEGEN

In de Bijbel staat een zegen voor alle mensen. Dat is een wens die vaak aan het einde van de kerkdienst wordt uitgesproken. En die zegenwens zeggen wij hier ook tegen elkaar:

'De Heer zal jullie gelukkig maken en jullie beschermen. De Heer zal bij jullie zijn en voor jullie zorgen. De Heer zal aan jullie denken en jullie vrede geven.'

Numeri 6:24-25

Tips

- Ga in een kring staan en houd elkaars handen vast.
- Laat drie kinderen elk een zin uitspreken, of spreek alles samen uit.

Tip

Kijk in de *Samenleesbijbel* op bladzijde 924-925 en 931-932 voor nog meer ideeën.

COLOFON

Tekst: Nederlands Bijbelgenootschap
Bijbeltekst: Bijbel in Gewone Taal
Hervertelling bijbelverhaal: NBG/Melanie van de Peut
Illustratie 4-8 jaar: NBG/Geeske van Voorthuysen
Werkblad 4-6 jaar: NBG/Paul Oole
Strip en werktekening 8-12 jaar: NBG/Bart den Heeten
Ontwerp: Frivista
DTP: Villa Grafica